Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2026/2618

23.11.2026

RÅDETS BESLUT (Gusp) 2026/2618

av den 20 november 2026

om en stödåtgärd inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten till stöd för den ukrainska försvarsmakten genom gemensam upphandling av militär utrustning som inte är utformad för att åstadkomma dödligt våld

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 28.1 och 41.2,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

(1) Genom rådets beslut (Gusp) 2021/509 ([1]) inrättas den europeisk fredsfaciliteten för medlemsstaternas finansiering av unionsåtgärder inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken för att bevara freden, förebygga konflikter och stärka internationell säkerhet enligt artikel 21.2 c i fördraget. I synnerhet ska den europeiska fredsfaciliteten, enligt artikel 1.2 i beslut (Gusp) 2021/509, användas till att finansiera stödåtgärder såsom åtgärder för att stärka tredjestaters och regionala och internationella organisationers kapacitet när det gäller militära och försvarsrelaterade frågor.

(2) Den 18 mars 2024 ändrade rådet, genom rådets beslut (Gusp) 2024/890 ([2]), på grundval av ett förslag från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om en fond för bistånd till Ukraina, beslut (Gusp) 2021/509 för att höja det totala finansiella taket för den europeiska fredsfaciliteten med 5 000 000 000 EUR 2024 i löpande priser, ett belopp särskilt avsatt för Ukraina, och i syfte att säkerställa hållbart och förutsebart militärt stöd till Ukraina. Det militära stödet till Ukraina inom ramen för detta avsatta belopp bör även fortsättningsvis drivas av den ukrainska försvarsmaktens föränderliga behov, i syfte att maximera unionens mervärde och komplettera bilaterala insatser, och bör utformas genom en mer strukturerad, effektiv och pragmatisk strategi med användning av ökad gemensam upphandling från unionens försvarsindustri, Norge och Ukraina.

(3) Den ökade gemensamma upphandlingen för att tillgodose Ukrainas behov inom ramen för det avsatta beloppet bör dra nytta av välfungerande nationella upphandlingsstrukturer och befintliga ramavtal. Gemensam upphandling av nödvändig försvarsutrustning från unionens försvarsindustri, Norge och Ukraina, inbegripet från små och medelstora företag, bör möjliggöra flexibilitet i leveranskedjor som kan inbegripa aktörer som är etablerade eller har sin produktion utanför unionen, Norge och Ukraina och därmed säkerställa att unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen beaktas, utan att nya rapporteringsskyldigheter skapas.

(4) Inom ramen för denna stödåtgärd bör initiativ som sammanför europeiska och ukrainska partner inom försvarsindustrin, inbegripet genom samriskföretag, främjas, med beaktande av unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen. I det avseendet och vid tillämpning av denna stödåtgärd, kommer gemensam upphandling att avse kontrakt som fastställts och beställningar som gjorts av minst två medlemsstater enligt en strategi med en ledande nation, eller av minst en medlemsstat och Ukraina, eller genom upphandling av en medlemsstat som involverar försvarsindustrin i minst en medlemsstat och Ukraina, eller genom upphandling av Ukraina som finansieras av minst en medlemsstat. Gemensam upphandling bör även kunna inbegripa därmed sammanhängande projekt som genomförs av Europeiska försvarsbyrån.

([1]) Rådets beslut (Gusp) 2021/509 av den 22 mars 2021 om inrättande av en europeisk fredsfacilitet och om upphävande av beslut (Gusp) 2015/528 (EUT L 102, 24.3.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Rådets beslut (Gusp) 2024/890 av den 18 mars 2024 om ändring av beslut (Gusp) 2021/509 om inrättande av en europeisk fredsfacilitet (EUT L, 2024/890, 19.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/890/oj).

(5) Denna stödåtgärd drivs av den ukrainska försvarsmaktens prioriterade behov, som tar hänsyn till prioriterade krav i enlighet med vad Ukrainas EU-beskickning har meddelat via samordningsfunktionen vid EU:s militära stab. Dessutom mottog unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik den 7 oktober 2026 en begäran från Ukraina om att unionen skulle bistå den ukrainska försvarsmakten med viktig utrustning i kategorierna drönare, luftförsvarsutrustning, ammunition, utrustning för telekrigföring, radarutrustning och sprängämnen.

(6) Denna stödåtgärd ska genomföras med beaktande av de principer och krav som anges i beslut (Gusp) 2021/509, särskilt efterlevnad av rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp ([3]), och i enlighet med reglerna för verkställandet av inkomster och utgifter som finansieras inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten, om inget annat anges i detta beslut. I enlighet med artikel 26.7 i beslut (Gusp) 2021/509 är det lämpligt att rådet godkänner finansieringen av denna stödåtgärd genom ytterligare bidrag som överstiger 50 % av dess referensbelopp.

(7) Rådet bekräftar sin beslutsamhet att skydda, främja och förverkliga de mänskliga rättigheterna, de grundläggande friheterna och de demokratiska principerna och att stärka rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning i enlighet med Förenta nationernas stadga, den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna samt internationell rätt, särskilt internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Inrättande, mål, tillämpningsområde och varaktighet

1. Härmed inrättas en stödåtgärd till förmån för Ukraina (*mottagaren*), som ska finansieras inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten (*stödåtgärden*).

2. Målet för stödåtgärden är

a) att bidra till att stärka den ukrainska försvarsmaktens förmågor och motståndskraft för att försvara Ukrainas oberoende, suveränitet och territoriella integritet samt

b) att skydda civilbefolkningen mot det pågående militära angreppet, genom tillhandahållande av militär utrustning som inte har utformats för att åstadkomma dödligt våld, som upphandlas gemensamt så skyndsamt som möjligt.

3. För att uppnå de mål som anges i punkt 2 ska stödåtgärden finansiera gemensam upphandling av följande typer av militär utrustning som inte har utformats för att åstadkomma dödligt våld:

a) Drönare.

b) Luftförsvarsutrustning

c) Utrustning för telekrigföring.

d) Radarutrustning.

Stödåtgärden ska också finansiera därmed sammanhängande kostnader för utbildning och transporter.

([3]) Rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel (EUT L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

4. Genom undantag från artiklarna 50 och 50a i bok 3 i reglerna för verkställandet av inkomster och utgifter som finansieras inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten (*verkställandereglerna*), ska den militära utrustning som avses i punkt 3 i denna artikel upphandlas gemensamt från ekonomiska aktörer, inbegripet små och medelstora företag, som är etablerade i unionen, Norge eller Ukraina, och den ska ha sitt ursprung i unionen, Norge eller Ukraina. Reglerna om förvärv av ursprung i artikel 60 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 ([4]) ska tillämpas. Militär utrustning som har genomgått ett viktigt steg i tillverkningen i unionen, Norge eller Ukraina och som består av slutmontering ska också omfattas av upphandlingen. Dessa ekonomiska aktörers leveranskedjor får inbegripa aktörer som är etablerade eller har sin produktion utanför unionen, Norge eller Ukraina. Unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen ska beaktas i det avseendet.

5. Gemensam upphandling som genomförs inom ramen för av denna stödåtgärd ska genomföras av de enheter som förtecknas i artikel 4.2, genom gemensam upphandling av minst två medlemsstater, eller av minst en medlemsstat och Ukraina, eller genom upphandling av en medlemsstat som involverar försvarsindustrin i minst en medlemsstat och Ukraina, eller genom upphandling av Ukraina som finansieras av minst en medlemsstat. I de tre senare fallen ska deltagandet i den gemensamma upphandlingen av ekonomiska aktörer som är etablerade eller producerar utrustning i Ukraina tillåtas, utom om dessa ekonomiska aktörer till mer än 50 % ägs av ett tredjeland eller en tredjelandsenhet, vilket påverkar medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen. Dessa ekonomiska aktörers leveranskedjor får inbegripa ekonomiska aktörer som är etablerade eller har sin produktion utanför Ukraina. Unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen ska beaktas i det avseendet. Gemensam upphandling får även genomföras genom därmed sammanhängande projekt som genomförs av Europeiska försvarsbyrån.

6. Stödåtgärdens varaktighetsperiod ska vara från och med dagen för detta besluts ikraftträdande till och med den 30 juni 2028.

Artikel 2

Finansiella arrangemang

1. Det finansiella referensbelopp som är avsett att täcka utgifterna för stödåtgärden ska vara 100 000 000 EUR.

2. Alla utgifter ska förvaltas i enlighet med beslut (Gusp) 2021/509 och reglerna för verkställandet av inkomster och utgifter som finansieras inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten. Genom undantag från artiklarna 50 och 50a i bok 3 i genomföranderegleran för den europeiska fredsfaciliteten ska deltagande i gemensamma upphandlingsförfaranden endast vara öppet för ekonomiska aktörer i enlighet med artikel 1.4 i det här beslutet för militär utrustning med ett ursprung som avses däri.

3. I enlighet med artikel 29.5 i beslut (Gusp) 2021/509 kan stödåtgärdsförvaltaren begära in bidrag till följd av antagandet av det här beslutet, på upp till 67 000 000 EUR. De medel som stödåtgärdsförvaltaren begär får användas endast för att betala utgifter inom de gränser som godkänts av den facilitetskommitté som inrättats genom beslut (Gusp) 2021/509 i de tillhörande ändringsbudgetar och årliga budgetar som motsvarar stödåtgärden. Denna stödåtgärd får finansieras genom ytterligare bidrag som överstiger 50 % av det referensbelopp som anges i punkt 1.

4. Upphandlingskontrakt eller beställningar vid upphandling som rör genomförandet av stödåtgärden ska göras på snabbast möjliga sätt. Utgifter för genomförandet av stödåtgärden ska vara stödberättigande från och med dagen för antagandet av detta beslut till och med den 31 december 2027. I vederbörligen motiverade fall av oförutsedda eller exceptionella omständigheter, såsom *force majeure*, ska leveranser ske senast den 30 juni 2028.

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

Artikel 3

Arrangemang med mottagaren

1. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (*den höga representanten*) ska ingå alla nödvändiga arrangemang med mottagaren för att säkerställa att mottagaren uppfyller de krav och villkor som fastställs genom detta beslut, som ett villkor för tillhandahållandet av stöd inom ramen för stödåtgärden.

2. De arrangemang som avses i punkt 1 ska omfatta bestämmelser som förpliktar mottagaren att säkerställa att

a) de enheter inom den ukrainska försvarsmakten som får stöd inom ramen för stödåtgärden efterlever tillämplig internationell rätt, särskilt internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt,

b) de tillgångar som tillhandahålls inom ramen för stödåtgärden används korrekt och effektivt för de ändamål för vilka de tillhandahållits,

c) underhållet av de tillgångar som tillhandahålls inom ramen för stödåtgärden är tillräckligt för att säkerställa att tillgångarna är användbara och tillgängliga i operativt hänseende under deras livscykel,

d) genomförandet av tillräckliga åtgärder för att förebygga och motverka eventuell omdirigering av tillgångar som tillhandahålls inom ramen för stödåtgärden fortsätter,

e) tillgångar som tillhandahålls inom ramen för stödåtgärden inte kommer att gå förlorade eller överföras till andra personer eller enheter än dem som identifieras i de arrangemangen utan föregående godkännande från den höga representanten.

3. De arrangemang som avses i punkt 1 ska innefatta bestämmelser om tillfälligt upphävande och avslutande av bistånd inom ramen för stödåtgärden om stödmottagaren har åsidosatt de förpliktelser som anges i punkt 2.

Artikel 4

Genomförande

1. Den höga representanten ska vara ansvarig för att säkerställa genomförandet av detta beslut i enlighet med beslut (Gusp) 2021/509 och reglerna för verkställandet av inkomster och utgifter som finansieras inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten, och med den integrerade metodiska ramen för bedömning och identifiering av vilka åtgärder och kontroller som krävs vad gäller stödåtgärder inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten.

2. Genomförandet av de verksamheter som avses i artikel 1.3 får utföras av följande:

a) Tjeckiens försvarsministerium.

b) Danmarks försvarsministerium.

c) Frankrikes försvarsministerium.

d) Tysklands försvarsministerium.

e) Italiens försvarsministerium.

f) Lettlands försvarsministerium eller Lettlands statliga centrum för logistik och upphandling på försvarsområdet.

g) Nederländernas försvarsministerium.

h) Polens försvarsministerium, inrikes- och förvaltningsministerium eller myndigheten för strategiska reserver.

i) Portugals försvarsministerium.

j) Sveriges försvarsdepartement eller Försvarets materielverk.

Artikel 5

Stöd från medlemsstaterna

Medlemsstaterna ska tillåta transitering av militär utrustning som specificeras i artikel 1 i det här beslutet, inbegripet medföljande personal, genom sina territorier, inklusive luftrum, på ett sätt som är förenligt med artikel 56.3 i beslut (Gusp) 2021/509.

Artikel 6

Övervakning, kontroll och utvärdering

1. Den höga representanten ska övervaka att mottagaren efterlever de förpliktelser som anges i artikel 3. Denna övervakning ska användas för att öka medvetenheten om sammanhanget och riskerna för överträdelser av de förpliktelser som fastställs i artikel 3 och bidra till att förebygga att sådana överträdelser, inbegripet kränkningar av internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt, begås av de enheter inom den ukrainska försvarsmakten som får stöd genom stödåtgärden.

2. Kontrollen av utrustning efter leverans ska organiseras på följande sätt:

a) Verifiering av leverans, varigenom leveransintyg för den europeiska fredsfaciliteten ska undertecknas av slutanvändarstyrkorna när äganderätten överförs.

b) Rapportering om inventeringen, varigenom mottagaren årligen ska rapportera om inventeringen av angivna poster till dess att kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik (Kusp) anser att sådan rapportering inte längre är nödvändig.

c) Inspektioner på plats, varvid mottagaren på begäran ska ge den höga representanten och den europeiska fredsfacilitetens revisorer tillträde för att genomföra kontroller och fredsfacilitetsrevisioner på plats.

3. Den höga representanten ska göra en slutlig utvärdering efter slutförandet av stödåtgärden i syfte att bedöma huruvida stödåtgärden har bidragit till uppnåendet av de mål som anges i artikel 1.2.

Artikel 7

Rapportering

Under genomförandeperioden ska den höga representanten förelägga Kusp halvårsrapporter om genomförandet av stödåtgärden, i enlighet med artikel 63 i beslut (Gusp) 2021/509. Stödåtgärdsförvaltaren ska regelbundet informera den facilitetskommitté som inrättats genom beslut (Gusp) 2021/509 om verkställandet av inkomster och utgifter i enlighet med artikel 38 i det beslutet, inbegripet genom att tillhandahålla information om berörda leverantörer och underleverantörer.

Artikel 8

Tillfälligt upphävande och avslutande

1. Kusp får besluta att helt eller delvis tillfälligt upphäva genomförandet av stödåtgärden i enlighet med artikel 64 i beslut (Gusp) 2021/509.

2. Kusp får rekommendera att rådet avslutar stödåtgärden.

Artikel 9

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den 20 november 2026.

På rådets vägnar

T. BYRNE

Ordförande